

Sykehuset Innlandet HF
Styremøte 25.02.21

SAK NR 017 – 2021
UTVIKLING AV BUP MOT DET FRAMTIDIGE MÅLBILDET I SYKEHUSET INNLANDET

Forslag til

VEDTAK:

Styret tar saken om endringer i tilbudet innenfor psykisk helsevern for barn og unge til orientering.

Brumunddal, 18. februar 2021

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

SAKSFREMSTILLING

SAK NR. 017 – 2021

Bakgrunn

Psykisk helsevern for barn og unge (BUP) var tidligere organisert i de tre avdelingene BUP Døgn, BUP Hedmark og BUP Oppland. Fra 1. februar 2021 er alle tilbud til barn og unge organisert i én avdeling kalt BUP Innlandet. Målet er å gi helhetlige tilbud om utredning, behandling og oppfølging i poliklinikk, ambulerende team (hjemmesykehus) og døgn innenfor tilgjengelige ressurser til psykisk helsevern for barn og unge.

Per i dag har BUP tre døgnenheter:

- *Akuttenheten og utredningsenheten* på Sanderud fordelt på;
 - o *Akutt del* med åtte plasser (vaktlinje med spesialist 24/7)
 - o *Utrednings del* med fem plasser
- *Kringsjøtunet* på Lillehammer med seks plasser
- *Barn og familie* på Gjøvik med fire plasser

De aller fleste pasientene i BUP (om lag 95 prosent) får tilstrekkelig utredning og behandling i poliklinikk. BUP Innlandet har poliklinikker på åtte geografiske steder; Hamar, Elverum, Gjøvik, Valdres, Hadeland, Lillehammer og Otta.

BUP Innlandet har over flere år økt tilbudet innenfor forskningsbaserte og spesialiserte behandlingsformer i poliklinikk, noe som har redusert behovet for døgnplasser både i utredning og akuttkjeden. Beleggsprosenten for døgnenhetene for ungdom har ligget på om lag 60 prosent de to siste årene. Døgnenhetene har hatt om lag samme antall pasienter innlagt, men antall liggedøgn per pasient er halvert. BUP ønsker å bruke de ubenyttede ressursene i døgnenhetene til å etablere ambulante team (hjemmesykehus) for å kunne gi tilbud til flere barn og unge i deres nærmiljø.

Divisjon Psykisk helsevern etablerte prosjektet «Utvikling av BUP fram mot det framtidige målbildet» i 2019, se vedlagte prosjektrapport av 20. oktober 2020. Prosjektet hadde fokus på faglig og organisatorisk utvikling av tilbudet. Det var ikke stilt krav om økonomiske omstillinger i dette prosjektet.

Det ble etablert en prosjektgruppe med bred representasjon fra ledere og fagpersoner i BUP. I tillegg deltok fire brukerrepresentanter utpekt av henholdsvis Brukerutvalget og Ungdomsrådet, divisjonstillitsvalgte, divisjonshovedverneombudet og en representant fra kommunene utpekt av Overordnet samarbeidsutvalg (OSU) i prosjektgruppens arbeid.

Prosjektet ga anbefalinger om endringer og utvikling av pasienttilbudet og organisering av BUP Innlandet der kapittel 8 i rapporten beskriver prosjektgruppens anbefalinger. Utdrag av anbefalingene refereres nedenfor:

Prosjektgruppen kommer med anbefalinger som vil utvikle pasienttilbudet som gis i BUP på en god måte framover. Gruppens vurdering er at anbefalingene er i tråd både med faglige og fagpolitiske føringer, i tråd med føringer gitt i mandatet fra divisjonsdirektøren, og i tråd med fagfeltets egne innspill.

Forslaget om å samlokalisere døgndrift ungdom og redusere antall senger kan tenkes å utgjøre en risiko for at samlet døgnkapasitet for ungdom blir for liten. Prosjektgruppen vurderer denne risikoen for liten, tatt i betraktning beleggstall fra 2018-19 og gitt opprettelse av arenafleksible tilbud som foreslått i rapporten, gjennomføres. Arenafleksible tilbud for ungdom vil kunne dekke behovene for en vesentlig andel av dem som i dag er døgnpasienter, og vil etter prosjektgruppens syn utgjøre et enda bedre tilbud enn det som finnes i dag. En vurderer at åtte senger) vil være tilstrekkelig for de mest alvorlige tilstandene.*

**) Åtte senger i ny enhet for utredning og behandling kommer i tillegg til fem døgnplasser i akuttenheten.*

På grunn av stor avstand mellom Kringsjåtunet og Sanderud, er det ikke til å se bort fra at en samlokalisering vil kunne bety at ansatte ved Kringsjåtunet vil slutte eller bli omplassert til andre steder og at BUP slik sett vil kunne risikere å tape verdifull kompetanse. Definert som vital kompetanse er særlig spesialistkompetanse og kompetanse innenfor spesialisert døgnbehandling av spiseforstyrrelser. Prosjektgruppen anbefaler tiltak for å beholde kompetansen innad i BUP og å sørge for at tilsvarende kompetanse blir bygget opp på Sanderud.

Prosjektet har hatt fokus på faglig utvikling av pasienttilbudet. De konkrete forslagene som presenteres vil ha konsekvenser for ansatte, særlig er dette for ansatte innenfor døgntilbudene for ungdom. Vedtas det en samlokalisering av døgntilbudet for ungdom ved Sanderud kan det være en risiko for at den faglig kompetansen ved Kringsjåtunet avskalles. Prosjektgruppen anbefaler at det i forbindelse med gjennomføringsprosjekt gjennomføres risikovurderinger sett i et ansattperspektiv.

Oppsummert gir prosjektgruppen følgende anbefalinger (utdrag fra kapittel 8):

Føringer:

- 1. En utvikling for pasienttilbudet i BUP som ivaretar de faglige og fagpolitiske føringer og strategier som beskrevet i kapittel 4.*

Endringer / utvikling av nye pasienttilbud:

- 2. Opprette et akuttambulant team tilknyttet BUP Døgn akutt.*
- 3. Dreie virksomheten ved BUP Døgn Enhet for barn og familie til en arenafleksibel enhet for barn 3-12 år.*
- 4. Opprette et arenafleksibelt team for ungdom 13-18 år, tilknyttet BUP Døgn*
- 5. Omfordele ressurser i DBT, slik at BUP får to team med løpende inntak.*
- 6. Redusere antall senger ved BUP Døgn akutt fra 8 til 5, forutsatt anbefaling pkt. 2.*
- 7. Utrede mulighet for en BUP-faglig beslutningsstøtte til vaktlinjen ved Sanderud sykehus.*
- 8. Samlokalisere døgntilbudet til ungdom på Sanderud sykehus. *)*
- 9. Redusere antall elektive døgnplasser for ungdom fra 11 til 8, forutsatt anbefaling pkt. 4 og pkt. 7. *)*
- 10. Satse på en videre implementering av felles faglig plattform for behandling av pasienter med spiseforstyrrelser i både poliklinikkene og døgn, både basert på FBT og nødvendig supplerende metodikk.*
- 11. Etablere et tilbud om erfaringsgrupper for familier/pasienter med spiseforstyrrelser*

**) = se merknad fra FO v/Andreas Feiring til kapittel 5.3. i prosjektrapporten.*

Prosjektets styringsgruppe hadde følgende sammensetning:

- Assisterende divisjonsdirektør Anton Åhren (leder)
- Divisjonsdirektør Astrid Millum, divisjon Habilitering og rehabilitering
- Avdelingssjef Ingvild Svenkerud Aasen, leder av prosjektgruppen
- Avdelingssjef HR-rådgivning Øystein Høisveen
- Avdelingssjef Susan Juell, Avdeling for Alderspsykiatri
- Astrid Gerdt Stensrud, Lillehammer kommune (oppnevnt av Overordnet samarbeidsutvalg – OSU)
- Divisjonstillitsvalgt Anne Bi Hoffsten, NSF
- Divisjonshovedverneombud Lars Arne Hagen

Prosjektets styringsgruppe behandlet prosjektgruppens rapport 14. september 2020 og konkluderte slik:

Styringsgruppen støtter rapporten fra prosjektgruppen, herunder:

- Etablering av en avdeling i BUP.
- Utvikling av mere arenafleksible tilbud
- Samling av døgn ungdom på Sanderud.

Styringsgruppen ber divisjonsdirektør opprette et gjennomføringsprosjekt.

Styringsgruppen mener at det er riktig å etablere en avdeling før en går i gang med andre endringer av tilbudet og organisasjonen.

Saksframstilling

På bakgrunn av styringsgruppens tilslutning til rapporten om utvikling av psykisk helsevern for barn og unge, etablerte divisjonsdirektøren i samråd med administrerende direktør et gjennomføringsprosjekt i januar 2021. Omstillingene som er beskrevet i prosjektrapportens kapittel 8, er så omfattende at gjennomføringen må skje over en periode på inntil to år. Det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre dreiningen fra døgn til arenafleksibelt tilbud og samlokalisering av døgntilbudet for ungdom først. Utvikling av samarbeidsflatene mellom BUP og kommunale tjenester samt andre spesialisthelsetjenester for barn og familier, vil bli prioritert i 2022 og samordnet med etableringen av Helsefellesskap i Innlandet.

Det er et mål at BUP i hele omstillingsperioden skal opprettholde opptaksområdets behov for akutt og elektivt døgntilbud samt poliklinisk tilbud.

Mandatet konkretiserer oppdraget for gjennomføringsprosjektet i 2021 med prioritering av overordnede, organisatoriske og faglige endringer, herunder:

- Samlokalisere døgntilbudet til ungdom på Sanderud sykehus.
- Opprette et akuttambulant team tilknyttet BUP Døgn akutt.
- Opprette et arenafleksibelt team for ungdom 13-18 år tilknyttet BUP Døgn utredning og behandling.
- Med oppstart høst 2021: dreie virksomheten ved BUP Døgn Enhet for barn og familie til en arenafleksibel enhet for barn 3-12 år.

Gjennomføringsprosjektet startet arbeidet 27. januar og skal være avsluttet senest 1. desember 2021. Konkretisering av oppdraget for 2022 vil bli gitt innen 1. november 2021.

Administrerende direktørs vurdering

Administrerende direktør imøteser den faglige utviklingen innenfor psykisk helsevern for barn og unge i tråd med regionale og nasjonale føringer. Sykehuset Innlandet vil overføre ubenyttede ressurser i døgnenheter for ungdom til etablering av ambulerende team og får dermed et bredere utrednings- og behandlingstilbud for barn og unge på lik linje med andre helseforetak.

Ambulerende team (hjemmesykehus) er et framtidsrettet tilbud til barn og unge som da kan få utredning, behandling og oppfølging i eget nærmiljø.

Administrerende direktør støtter omstillingene i psykisk helsevern for barn og unge.

Vedlegg: Rapporten «*Utvikling av BUP fram mot framtidig målbilde for Sykehuset Innlandet – Prosjekt 2019-2020*» av 5. oktober 2020